

Nr 56.

Ankom till riksdagens kansli den 27 april 1915 kl. 4,30 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anläggande av en ångkraftstation för Älvkarleby kraftverk.
(4:e avd.)

I en till riksdagen den 30 mars 1915 avlåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 116, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för anläggande av en ångkraftstation för Älvkarleby kraftverk bevilja ett anslag av 1,650,000 kronor samt därav för år 1916 anvisa ett belopp av 1,000,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1915 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 400,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

I avgivet utlåtande över Kungl. Maj:ts vid 1914 års senare riksdag framlagda förslag om beviljande av medel för anläggande av en ångkraftstation för Älvkarleby kraftverk yttrade statsutskottet:

»Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag åsyftar att bereda möjlighet till avsättning av en större del av vattenkraften vid Älvkarleby såsom prima kraft (tillgänglig året om) än vad för närvarande kan ske. Då den prima kraften visat sig vara begärlig, medan svårighet uppstått att avsätta den s. k. sekunda kraften (tillgänglig endast en del av året), har utskottet visserligen icke haft något att invända mot syftet med den förevarande framställningen. Den förebragta utredningen synes emellertid, särskilt i avseende å kostnadsberäkningarna, icke vara av den beskaffenhet, att riksdagen på grundval av densamma nu bör fatta beslut i ärendet. Någon större olägenhet av ett uppskov med frågans avgörande torde så mycket mindre föreligga, som platsen för ångcentralens förläggande ännu icke lärer kunna bestämmas och ej heller några

utarbetade ritningar till byggnadens utförande ännu föreligga. Med hänsyn till den jämförelsevis korta tid, som återstår intill dess nästkommande lagtima riksdag skall sammanträda, synes fördenskull frågans avgörande kunna framskjutas till nästföljande år.»

På de av utskottet anförda skäl beslöt ock riksdagen att ej bifalla det då föreliggande förslaget.

Mot fullständigheten av den utredning i ärendet, som återfinnes i den nu förevarande propositionen, har utskottet ej funnit anledning till erinran. I densamma har gagnet av ångkraftstationen blivit ytterligare belyst, särskilt med hänsyn till den senaste tidens erfarenheter med avseende å den minsta vattenmängd, som kan förekomma i Dalälven. Utredningen ger ock otvetydigt vid handen, att det ej lämpligen låter sig göra att längre uppskjuta frågans avgörande.

Den framlagda planen för kraftstationen och kostnadsberäkningarna för densamma hava ej givit utskottet skäl till anmärkning.

Vad slutligen angår frågan om den ort, till vilken ångkraftcentralen bör förläggas, synes det visserligen vara ådagalagt, att densamma lämpligen bör läggas vid Västerås. I likhet med departementschefen håller emellertid utskottet före, att det icke torde vara lämpligt att redan nu fastslå ångstationens läge, innan det visat sig, huru förvärvandet av erforderligt område för densamma kan ordnas på det för statsverket förmånligaste sättet, utan torde frågan om förläggningsplatsen tills vidare få stå öppen, för att sedermera av Kungl. Maj:t avgöras.

I enlighet med vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må för anläggande av en ångkraftstation för Älvkarleby kraftverk anvisa ett anslag av 1,650,000 kronor samt därav för år 1916 anvisa ett belopp av 1,000,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1915 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 400,000 kronor.

I fråga om sättet för anskaffande av ifrågavarande medel kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva förslag.

Stockholm den 27 april 1915.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar C. J. G. Swartz, S. H. Kvarnzelius, O. Jonsson, O. M. Strömberg, H. F. Lamm, H. H. K. Ericson, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, A. Pers, I. E. G. Svensson, F. Berglund och C. I. Asplund samt

från andra kammaren: herrar A. Ekman, H. Andersson i Skivarp, K. V. Rydén i Malmö, C. Persson i Stallerhult, J. B. Eriksson i Grängesberg, N. A. Nilsson i Kabbarp, A. Wiklund, J. Ström, A. Anderson i Råstock, J. Olofsson i Digernäs, H. Lemke och K. O. Strid.
